

B.A. Semester-6 Examination

CC 313

Persian

April-2024

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન ૧ નીચે આપેલ ફકરાઓનું માધ્યમની ભાષામાં અનુવાદ કરો.

(14)

آورده اند که سپاه دشمن بسیار بود و ایشان اندک و جماعتی آهنگ گریز کردند پسر نعره برد و گفت ای مردان بکوشید تا جامه زنان نپوشید سواران را بگفتن او تهور زیادت گشت و بیکبار حمله کردند شنیدم که همدراں روز بر دشمن ظفر یافتند پدر سر و چشمش ببوسید و در کنار گرفت و هر روز نظر بیش کرد تا ولی عهد خویش کرد برادران حسد بردند و زهر در طعامش کردند خواهر از عرقه بدید و دریچه برهم زد پسر بفراسست دریافت دست از طعام باز کشید و گفت محال ست که هنر مندان بمیرند و بے هنران جای ایشان بگیرند. پدر درین حال آگهی دادند برادرانش را بخواند و گوشمال بواجب داد پس هر یکی را از اطراف بلاد حصه مرضی معین کرد تا فتنه فرونشست و نزاع برخاست که ده درویش در گلیمه بخسپند و دو پادشاه در اقلیمه نگنجند.

અનુવાદ

પ્રશ્ન ૧ નીચે આપેલ ફકરાઓનું માધ્યમની ભાષામાં અનુવાદ કરો.

انوشیروان عادل یکی از بزرگترین پادشاهان سلسله ساسانی، در داد گستری مشهور آفاق است، و در زمان او کشور ایران قدرت و آسایش نام داشت میگویند انوشیروان برای داد خواهی ستمدیدگان فرمانداد تا بندی از ابریشم بر کنگره ایوان به بندند، طوری که اگر کسی از میدان جلو قصر آنرا میکشید، زنگ بزرگی صدا می داد و بدینواسطه کسری می دانست که مظلومی بداد خواهی آمده است. روزی که حوالی بارگاه پادشاه از مردم خالی بود الاغی ضعیف بدانجا رسید و چون خارش بر پشت او افتاده بود خود را بر پیرسمان مالید. ناگاه صدای زنگ بگوش انوشیروان رسید. از جای برجست و بگوشه بام ایوان آمد. چون بپائین نگاه کرد الغی را دید که پشت خود را بر بند میمالید. بیدرنگ فرمانداد که از حال الاغ آگاه شوند و صاحب آنرا حاضر سازند. گفتند: خر آسیابانیست که اکنون پیرو لاغر شده و از بار کشیدن و کار کردن و سواری دادن فرو مانده و آسیابان او را از خانه بیرون کرده است. انوشیروان فرمود تا آسیابان را بیاورند، و چون حاضر شد به او گفت: باید تا آخر عمر این الاغ را نگاهداری کنی و آب و علف باو بدهی باقی زندگانی او را نرنجانی. پس منادی فرمود که هرگاه جانوری برای صاحبش کار کرده باشد باید در موقع پیری و ناتوانی از او نگاهداری کند و از پیش خود نراند.

પ્રશ્ન ૨ નીચે આપેલ ફકરાઓનું માધ્યમની ભાષામાં અનુવાદ કરો.

(14)

بادشاهی با غلامی عجمی در کشتی نشست و غلام دیگر دریا را ندیده بود و محنت کشتی نیازموده گریه و زاری در نهاد و لرزه براندامش افتاد ملک را عیش از و منغض بود که طبع نازک را تحمل امثال این صورت نه پسندد و چاره ندانستند حکیمی در آن کشتی بود ملک را گفت که اگر فرمان دهی من او را بطریقی خاموش گردانم گفت غایت لطف و کرم باشد بفرمود تا غلام را بدریا انداختند و چند نوبت غوطه خورد از آن پس مویش گرفتند و پیش کشتی

(01)

(P.T.O.)

آوردند و بدست دو در سکان کشتی آویخت چون بر آمد بگوشه نشست و قرار یافت ملک را عجب آمد پرسید که حکمت چه بود گفت از اول محنت غرق شدن ندیده بود و قدر سلامتی کشتی ندانسته و همچنین قدر عافیت آن داند که در مصیبتی گرفتار آید.

અથવા

પ્રશ્ન ૨ નીચે આપેલ શ્લોકોનું માધ્યમની ભાષામાં અનુવાદ કરો.

یکی در صنعت کشتی گرفتن سر آمده بود سه صد و شصت بند فاخر دانستی و هر روز از آن بنوعی کشتی گرفتی مگر گوشه خاطرش با جمال یکی از شاگردان میلی داشت سه صد و پنجاه و نه بندش در آموخت مگر یکی بند که در تعلیم آن دفع انداختی و تاخیر کردی فی الجمله پسر در قوت و صنعت سر آمد و کسی را در زمان او با او امکان مقادست نبودى تا بحدیکه پیش ملک آن روز گار گفته بود که استاد را فضیلتی که بر من ست از روئے بزرگی ست و حق تربیت و گر قوت از او کمتر نیستم و بصنعت با او برابرم ملک را این سخن دشوار آمد فرمود تا مصارعت کنند مقامی متسع ترتیب کردند ارکان دولت و اعیان حضرت و زورآوران روئے زمین حاضر شدند.

પ્રશ્ન ૩ નીચે આપેલ શ્લોકોનું સમજૂતીસહિત અનુવાદ કરો.

(14)

چنین دارم از پیر داننده یاد	که شوریده سر به صحرا نهاد
پدر در فراقش نخورد و نخفت	پسر را ملامت کردند و گفت
ازانگه که یارم کس خویش خواند	دگر با کسم آشنای نماند
بحقش که تا حق جمال نمود	دگر هر چه دیدم خیالم نمود
نشد گم که رو از خلائق بتافت	که گم کرده خویش را باز یافت
پراگنده مانند زیر فلک	که هم دو توان خواند شان هم ملک
زیاد ملک چون ملک نارمند	شب و روز چون دزد مرمد رمند

અથવા

પ્રશ્ન ૩ નીચે આપેલ શ્લોકોનું સમજૂતીસહિત અનુવાદ કરો.

قضا را من و پیری از فاریاب	رسیدم در خاک مغرب باب
مرا یک درم بود برداشتند	به کشتی و درویش نگذاشتند
سیاهان براندند کشتی چو دود	که آن نا خدا نا خدا ترس بود
مرا گریه آمد ز تیمار جفت	بر آن گریه قهقه بخندید و گفت
مخور غم برای من ای پر خرد	مرا آنکس آرد که کشتی برد
بگسترده سجاده بر روی آب	خیال است پنداشتم یا بخواب
ز مدهوشیم دیده آن شب نخفت	نگه بامدادان بمن کرد و گفت

પ્રશ્ન ૪ નીચે આપેલ ફકરાનું ફારસીભાષામાં અનુવાદ કરો.

(14)

સૂફીસંત શેખ ફરીદુદ્દી મોહમ્મદ જન્મ નિશાપુરમાં થયો હતો. તેમની ચોકકસ જન્મતિથિ મળતી નથી પરંતુ આધારભૂત માહિતી મુજબ તેમણે લાંબુ આયુષ્ય ભોગવ્યું હતું. તેઓ અત્તર વેયતા હતા તેથી તેઓ ને અત્તર કહેવામાં આવે છે. સાહિત્યકારોના વર્ણન અને ખુદ અત્તરની રચનાઓ પરથી ક્લિત થાય છે કે તેમણે યુવાનીકાળથી અંતિમ સમય સુધી સુલુક અને મઅરેફત ના માર્ગમાં જ જીવન વિતાવ્યું છે અને હંમેશા ઈશ્વરપ્રેમની અગ્નિમાં હૃદયને તપાવીને આ માર્ગના પથિકો માટે દિવ્યજ્યોત પ્રગટાવીને માર્ગદર્શક બન્યા છે. મહાન સૂફીસંત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી એ પણ તેમને પોતાના આધ્યાત્મિક ગુરૂ માન્યા છે. મહાન સૂફીસંત મહમુદ શબિસ્તરી અને અલાઉદ્દીલા સિમનાનીએ પણ તેમને સર્વોપરી સંત તરીકે સ્વીકાર્યા છે. તેમના અનુગામી કવિઓમાંના હાફિઝ અને સઅદીના કાવ્યો પર પણ તેમની વિશેષ અસર જોવા મળે છે. ગદ્ય-પદ્ય માં તેમની અસંખ્ય રચનાઓ જોવા મળે છે. તેમની કાવ્યરચનાઓમાં મન્તેકુતૈર અને અસરાર નામા સુપ્રસિદ્ધ છે. અત્તર ની શૈલી અને વિચારો સરળ અને સાદા છે તેમ છતાં તેમની ઉપનાઓ અજોડ છે. તેમણે આધ્યાત્મિક મસ્નવી અને કસીદાઓ અસંખ્ય લખ્યા છે.

અથવા

પ્રશ્ન ૪ નીચે આપેલ ફકરાનું ફારસીભાષામાં અનુવાદ કરો.

સલ્જુક વંશના સ્થાપક તુર્ક સરદાર સલ્જુક હતા. કેટલાક કબીલાઓની સાથે તે પણ તુર્કસ્તાનથી ઈરાન આવીને બુખારામાં વસ્યા. તેમના બળવાન પૌત્રોએ ગઝનવીઓને પરાજીત કરીને રચ અને નિશાપુર નેપોત ની હુકુમતોના પાટનગર બનાવ્યા અને ઉત્તરોત્તર સલ્જુક વંશે પ્રગતિ કરી અને એક શક્તિશાળી હુકુમત તરીકે બહારઆવી. તેમના વખતમાં ફારસી સાહિત્યને નવજીવન પ્રાપ્ત થયું. ઘણા નામાંકિત કવિઓ; ઇતિહાસકારો; ધર્મશાસ્ત્રીઓ; વિદ્વાનો અને ધર્મગુરુઓ આ યુગમાં થઈ ગયા. સલ્જુકવંશના શાસકોમાંના મલિકશાહ અને સુલ્તાન સંજર પોતે સાહિત્યકારો હતા અને વિદ્વાનો તથા સાહિત્યકારોના પોષક હતા. સલ્જુક શાસકોના વજીરો; વિદ્વાનો અને સાહિત્યકારોની કદર કરતા અને તેમને આશ્રય આપતા જેવાકે અબ્દુલમલિક અને નિઝામુલમલ્ક તૂસી; બલખ; નિશાપુર; હિરાત; અસ્ફહાન અને બગદાદ માં નિઝામીયા ના નામે મદ્રેસાઓ સ્થાપ્યા હતા. તસવ્વુફને આયુગમાં વેગ મળ્યો. ઘણા નામાંકિત સૂફી કવિઓ અને ધર્મગુરુઓ થઈ ગયા તેમાં બાબાતાહિર; અબુસઈદઅબીલખૈર; ખ્વાજા અબ્દુલ્લાહ અન્સારી કવિ સનાઈ તથા શેખ ફરીદુદ્દીન અત્તર મુખ્ય છે.

(03)

(P.T.O.)

પ્રશ્ન ૫ નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે સાત)

(૦૪)

૧ શીક્ષતન ક્રિયાપદનું ભૂતકૃદંત રૂપ જણાવો.

૨ નવલકથાકારને કારસીમાં શું કહેવામાં આવે છે ?

૩ મહેતાબનો શાબ્દિક અર્થ શું થાય છે ?

૪ ચિત્રકારને કારસીમાં શું કહેવામાં આવે છે ?

૫ "બુરીદન" ક્રિયાપદનું આજ્ઞાર્થ લખો.

૬ "દિલશાદ"નો શાબ્દિક અર્થ શું થાય છે ?

૭ "ઈજનેર"ને કારસીભાષામાં શું કહેવાય છે ?

૮ "રસીદન"ક્રિયાપદનું આજ્ઞાર્થ જણાવો.

૯ "ખવાબીદન" ક્રિયાપદનું આજ્ઞાર્થ લખો.

૧૦ "તરસીદન" ક્રિયાપદનું ભૂતકૃદંત રૂપ જણાવો.

.....